

ANNA
LÄÄKETTÄ
RUTTOON!

”Hotellin käytävillä on havaittu mystistä viheltelyä, jota tosin ei nyt kuulunut.”

HELSINKIÄ KUTSUTAAN yhdeksi maailman aavepääkaupungiksi, jossa katujen kerrotaan lähes vilisevän kummituksia. Helsingin kaupunginmuseo on tarttunut teemaan ja järjestää kummituskävelyitä, joista yhdelle pääsin osallistumaan helteisenä heinäkuun päivänä.

Kävelykierroksien pohjalta on syntynyt Vanessa Kairulahden ja Karolina Kouvolan kirja ”Helsingin henget – opas aaveiden pääkaupunkiin”. Kierroksen lisäksi tässä artikkelissa on käytetty lähteenä edellä mainittua kirjaa.

TAVARAT SIIRTYVÄT ITSESTÄÄN PAIKASTA TOISEEN

VALITSEMANI ”PUISTOKATUJEN KUMMITUKSET” -kierros alkoi kaupunginmuseon vintiltä, jonne oli luotu elämyksellisyyttä ledikynttilöin, äänitehostein ja hämähäkinseintein. Museo toimii vuonna 1757 valmistuneessa kauppias Sederholmin talossa, joten se on pitkän historiansa vuoksi potentiaalinen paikka kummitushavainnoille. Talon ullakolta onkin raportoitu kummallisia ääniä ja tapahtumia, kuten ylitöihin jääneen työntekijän hetkeksi tyhjäksi jääneen tuolin selittämätön pyöriminen.

Sederholmin sukuun kuuluvat ovat 2000-luvun museokierroksella kertoneet kokeneensa selittämättömän voiman siirtäneen heitä taaksepäin. Tämän sukukokemuksen vuoksi kummituksen arvellaan olevan itse kauppias Sederholm, joka on tyytymätön talon nykyiseen tilanteeseen.

Kierroksen seuraavana kohteena oli ravintola Kappelin edusta Esplanadin puistossa. Kappelin historia ulottuu 1840-luvulle, jolloin paikalle avattiin tempeliltä näyttävä leivonnais- ja limonadikioski. Vuonna 1867 samalle paikalle rakennettiin nykyinen ravintolarakennus, mutta kioskille annettu lempinimi Kappeli säilyi.

Ravintolalla on ollut merkittävä rooli Suomen kulttuuriväen historiassa, sillä Kappelissa iltaa ovat istuneet muun muassa Jean Sibelius, Eino Leino ja Akseli Gallen-Kallela. Harmillisesti näistä mestareista ei ole kummitteluhavainnoja. Sen sijaan Kappelin kellarissa on havaittu tavaroiden itsestään siirtymisiä paikasta toiseen. Kummittelijaksi on epäilty 1880-luvun ravintoloitsija Josef Wolontisia, jota nykyajan järjestys ei miellytä. Vaikuttaakin siltä, että kummitukset ovat usein tyytymättömiä nykyajan vouhotuksiin.

KUMMITUKSET HÄIRITSEVÄT TEATTERIESITYKSIÄ

VANHANKIRKONPUISTO ELI RUTTOPUISTO on vanha hautausmaa, jossa kaupunkilaiset viettävät usein kesäpäiviä hautakivien keskellä. Rutto rankaisi Helsinkiä

Helsingin kaupunginmuseon vintiltä on raportoitu kummallisia ääniä ja tapahtumia.

Vanhankirkonpuiston portilla on muistotaulu vuoden 1710 ruttoepidemian uhreille.

Opas Mirja Nevalainen kertoo, että hotellin kabinetin takassa saattaa asustella kummitus.

Kaupunginmuseon vintille oli luotu elämyksellisyyttä ledikynttilöin, äänitehostein ja hämähäkinseitein.

erityisen pahasti vuonna 1710, jolloin peräti kolmasosa helsinkiläisistä kuoli tautiin. Uutena tietona itselleni tuli, että itseasiassa ruttoon kuolleita ei haudattukaan tähän kohtaan hautausmaata vaan vähän matkaan päähän paikkaan, jossa nykyisin on asuintaloja. Hautausmaiden ympäristöt ovat perinteisesti hyvin kummitusrikkaita paikkoja ja Vanhankirkon puistonkin läheisyydestä on raportoitu runsaasti havaintoja aaveista.

Alueen kulkutautihistoria näkyy läheisen Bulevardilla sijainneen apteekin kummitustarinassa, jossa 1940-luvulla vieraili oletettavasti ruton uhri. Kun farmaseutti haki lääkkeitä apteekin varastosta, hänen kerrotaan törmänneen viittaaan pukeutuneeseen hahmoon, joka aneli lääkettä ruttoon. Farmaseutti pakeni paikalta kehottaen samalla aavetta poistumaan ”Kristuksen nimessä”. Olento katosikin ja pysyi myös jatkossa poissa.

Kummitukset yhdistetään usein oopperaan ja niin on myös Helsingissä. Kävelykierroksen yksi kohde oli vuonna 1879 valmistunut Aleksanterin teatteri, joka toimi vuosina 1919-1993 Suomen Kansallisoopperan tukikohtana. Teatterin rakentamiseen on käytetty Oolannin sodassa tuhoutuneen Bomarsundin linnoituksen kiviä, ja kivien mukana ajatellaan rakennukseen siirtyneen myös aave. Kyseessä arvellaan olevan Bomarsundissa kuollut venäläinen upseeri, joka oli rakastunut helsinkiläiseen naiseen.

Aleksanterin teatterissa kerrotaan kummittelevan edelleen jopa niinkin rajusti, että työntekijät saattavat joutua sulkemaan hissit esitysten ajaksi, jotta ne eivät häiritسی kulkijansa tyhjinä ja kolisevina. Kummitushavaintoja on tehty runsaasti, mutta työntekijöiden onneksi teatterin kummitusta pidetään ystävällisenä.

YLILUONNOLLINEN NÄKÖKULMA TOI LISÄARVOA KIERROKSELLE

KÄVELYKIERROS PÄÄTTYI Glo Hotel Artille, joka on toiminut 1900-luvun alussa teekkarien käytössä. Rakennuksessa on historiassa pidetty laittomia pokeri-iltoja, ja kummitushavainnot keskittyvät näihin pelikäytössä olleisiin tiloihin, joista edelleenkin löytyy salaportaat pikaista paikalta poistumista varten. Epäilykset kohdistuvat erityisesti kabinetin takkaan, jossa työntekijöiden mukaan on merkkejä kummittelusta. Hotellin käytävillä on havaittu mystistä viheltelyä, jota tosin ei nyt kuulunut, kun pääsimme tutustumaan hotellin yleisiin tiloihin.

Aaveisiin kierroksella emme törmänneet. Kierros kuitenkin toimi mainiona kurkistuksena Helsingin värikkääseen historiaan, sillä kummitusjutut toivat oman mausteensa tositapahtumista kumpuaviin tarinoihin.

Entä voisiko saman kierroksen pitää ilman yliluonnollista näkökulmaa? Varmasti voisi, mutta silloin sen luonne muuttuisi oleellisesti. Kummitustarinat liittyvät usein traagisiin tapahtumiin, joiden jälkeen levottoman sielun on ajateltu jäävän kulkemaan paikalle kuoleman jälkeen. Aaveiden maailma avasikin tarkemman näkökulman nimenomaan Helsingin kohtalonhetkiin, kuten sota-aikoihin ja kulkutautien kultakausiin. Siten ajattelen, että yliluonnollinen näkökulma toi kierrokseen jotakin sellaista arvoa, mitä ilman anti olisi ollut paljon vähäisempi.

Vähintäänkin kummitusteema tuo paikalle todennäköisesti myös sellaisia ihmisiä, joita muuten historia ei välttämättä kiinnostaisi. Se on merkittävä asia.